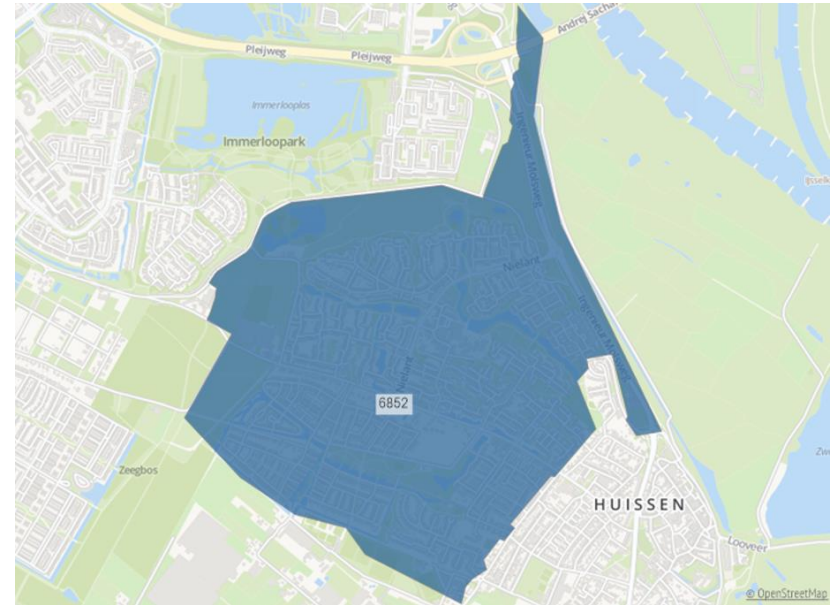

ProScoop

gemeente lingewaard

HAN UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

Gebiedsanalyse Zilverkamp/Loovelden

Hoe kunt u navigeren door deze rapportage?

In de digitale versie van de rapportage kunt u gemakkelijk navigeren tussen de verschillende onderdelen. Op de volgende pagina vindt u een keuzescherf met de verschillende onderwerpen die in de rapportage zijn beschreven. Klik met uw muis op het onderdeel van uw voorkeur, om de gegevens voor het betreffende thema in te zien. Binnen een thema kunt u met onderstaande toetsen navigeren:

u gaat naar de vorige of volgende pagina van het thema.

u keert terug naar het keuzescherf met de verschillende onderwerpen.

Onderwerpen

Inleiding

Algemene kenmerken

- Aantal inwoners
- Aantal 65-plussers
- Aantal kinderen jonger dan 18 jaar
- Samenstelling huishoudens
- Herkomst (1^e generatie)
- Sociaal economische status

Mentaal welbevinden

- Regie over het eigen leven
- Risico op angst of depressie
- Hoog risico op angst of depressie
- Emotionele eenzaamheid

Kwaliteit van leven

- Leefbaarheid
- Moeite met rondkomen
- Huishoudens met bijstandsuitkering
- Huishoudens met voorziening uitkering sociaal domein

Positieve Gezondheid

Zorggebruik

- Vraag huisarts
- Trend in huisartscontacten
- Trend in SEH-bezoeken
- Zorgverzekeringswet
- Wet Langdurige Zorg
- Sociaal domein
- Stapeling voorzieningen sociaal domein

Zingeving

- Rode belevingswereld
- Gele belevingswereld
- Blauwe belevingswereld
- Groene belevingswereld

Meedoen

- Vrijwilligerswerk
- Mantelzorg geven
- Sociale eenzaamheid
- Inwoners met betaald werk
- Voortijdige schoolverlaters

Methode

Lichaamsfuncties

- Langdurige ziekte of aandoening
- Lichamelijke beperking
- Overgewicht
- Obesitas
- Wekelijks sporten
- Ervaren gezondheid
- Chronische aandoeningen
 - Hartfalen
 - Diabetes
 - COPD/Astma
 - Diabetes
 - Kanker

Dagelijks functioneren

- Mantelzorg ontvangen (65+)
- Kwetsbare 65-plussers
- Roken
- Voldoet aan alcoholrichtlijn

Inleiding

Op verzoek van de gemeente Lingewaard heeft Proscop een gebiedsanalyse uitgevoerd. Het gaat om de wijken Zilverkamp en Loovelden in Huissen. Deze vallen beide onder de postcode 6852.

Het belang van een gebiedsanalyse

Een gebiedsanalyse geeft inzicht in de sociale en gezondheidssituatie van de inwoners in een regio. Dit inzicht helpt om goed onderbouwde keuzes te maken voor projecten of programma's. Bijvoorbeeld om in te zetten op een bepaalde doelgroep of een bepaald knelpunt dat naar voren komt uit de analyse. Een gebiedsanalyse biedt daarmee een basis om samen in gesprek te gaan en te kijken waar de prioriteiten voor de regio liggen.

Data ● Dialoog ● Doen

Onderdelen van de gebiedsanalyse

Een gebiedsanalyse omvat een cyclisch proces bestaande uit de onderdelen: data, dialoog en doen.

- **Data:** het verzamelen van informatie om inzicht te krijgen in (wat er speelt in) de praktijkpopulatie en de wijk
 - Kwantitatief door middel van informatie uit openbare en besloten databronnen
- **Dialoog:** op basis van de inzichten uit de gebiedsanalyse worden tijdens een bijeenkomst (met bijvoorbeeld huisartsen, wijkverpleegkundigen, welzijn, gemeente en inwoners van de wijk) samen prioriteiten gesteld en keuzes gemaakt.
- **Doen:** op basis van de prioriteiten voor de wijk worden keuzes gemaakt voor effectieve en efficiënte interventies, welke worden uitgewerkt in een wijkplan en vervolgens uitgevoerd.

In dit rapport worden de resultaten van de kwantitatieve data-analyse gepresenteerd.

Positieve Gezondheid

De resultaten van deze gebiedsanalyse worden gepresenteerd aan de hand van de dimensies van het concept Positieve Gezondheid. Hier zijn nog twee onderwerpen aan toegevoegd en dat zijn demografische gegevens en zorggebruik.

Positieve gezondheid biedt een brede kijk op gezondheid. Het uitgangspunt is daarbij niet de afwezigheid van ziekten en beperkingen, maar het vermogen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan en zo veel mogelijk eigen regie te voeren (bron: Institute for Positive Health). Het concept positieve gezondheid omvat een zestal dimensies:

- Lichaamsfuncties – Ik voel me gezond en fit
- Mentaal welbevinden – Ik voel me vrolijk
- Zingeving – Ik heb vertrouwen in mijn eigen toekomst
- Kwaliteit van leven – Ik geniet van mijn leven
- Meedoen – Ik heb goed contact met andere mensen
- Dagelijks leven – Ik kan goed voor mezelf zorgen

Om het gesprek te voeren over positieve gezondheid ontwikkelde Machteld Huber een gesprekshulpmiddel, ook wel 'het spinnenweb' genoemd.

Op de volgende pagina's worden de gegevens van deze gebiedsanalyse gepresenteerd aan de hand van de zes dimensies van Positieve Gezondheid.

Methode

ROS-Wijkscan

Proscop maakt voor de gebiedsanalyses gebruik van diverse bronnen. Allereerst wordt gebruik gemaakt van de ROS-Wijkscan. Hierin zijn verschillende openbare informatiebronnen gebundeld. In deze gebiedsanalyse is specifiek gebruik gemaakt van informatie van:

- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)
- Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP)
- Leefbaarometer 2.0
- NIVEL Zorgregistraties eerste lijn

Andere openbare bronnen

In aanvulling op de ROS-Wijkscan maakt Proscop gebruik van andere openbare bronnen:

- GGD
- Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
- Regiobeeld van het RIVM
- Waar Staat Je Gemeente

De gegevens van de Gezondheidsmonitor volwassenen van GGD'en, CBS en RIVM zijn geëxtrapoleerd op basis van de bevolkingssamenstelling van het gebied (leeftijd, geslacht, herkomst, huishoudsamenstelling, opleidingsniveau, inkomen en woningtype).

Besloten bronnen

De indicatoren die meegenomen zijn vanuit bovengenoemde bronnen zijn niet altijd op wijkniveau beschikbaar. Daar waar dit niet het geval was heeft de gemeente Lingewaard gegevens aangeleverd voor de wijken Zilverkamp en Loovelden.

Uitleg indicatoren

In de aparte bijlage wordt voor elke indicator beschreven wat de definitie is, van welke bron het afkomstig is en uit welk jaartal de gegevens zijn.

Algemene kenmerken

Aantal inwoners

In de afbeelding hiernaast is het totaal aantal inwoners voor de wijken Zilverkamp en Loovelden weergegeven. Zilverkamp heeft een grotere populatie dan Loovelden, maar omvat ook een groter gebied. In totaal heeft de gemeente Lingewaard 46.475 inwoners.

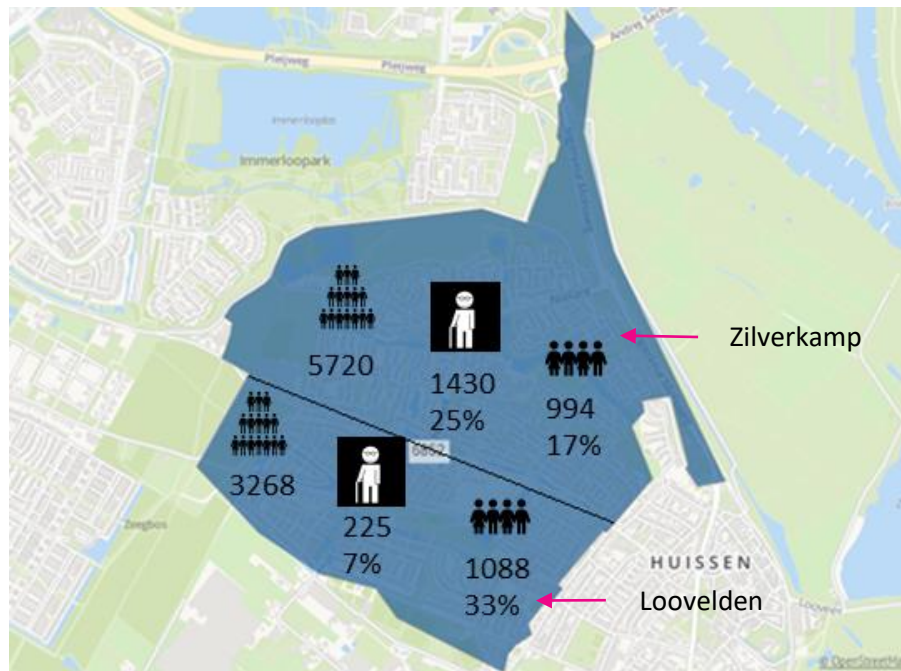
Aantal 65-plussers

Opvallend in de leeftijdsopbouw van de wijken is dat Zilverkamp een groter percentage 65-plussers heeft in vergelijking met Loovelden. In Zilverkamp is 25% van de bevolking 65-plus in tegenstelling tot 7% in Loovelden. Voor de gemeente Lingewaard is dit 21% en in Nederland is 19% van de bevolking 65 jaar of ouder.

Aantal kinderen jonger dan 18 jaar

In Loovelden is de groep jonger dan 18 jaar procentueel groter dan in Zilverkamp. In Loovelden is 33% van de bevolking jonger dan 18 jaar in vergelijking met 17% in Zilverkamp. In Nederland is 19% van de bevolking jonger dan 18 jaar en in de gemeente Lingewaard is dat 20%.

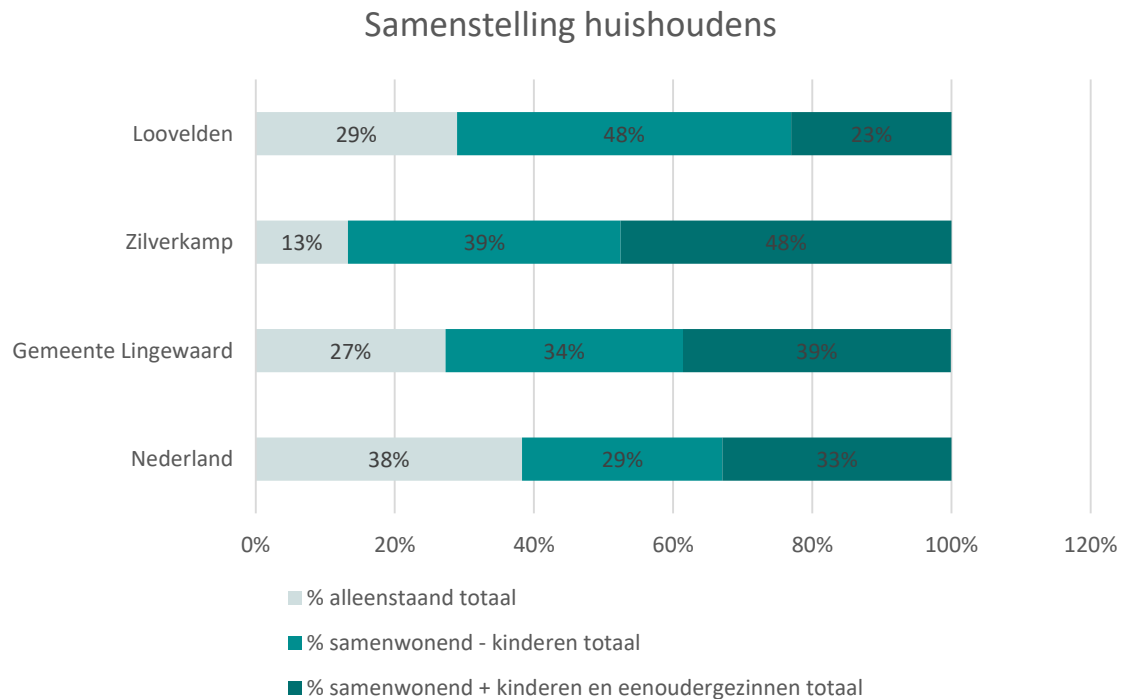

Bron: Gemeente Lingewaard (2020)

Algemene kenmerken

Samenstelling huishoudens

De samenstelling van een huishouden wordt bepaald door het aantal personen dat op een adres staat ingeschreven. Alleenstaand hoeft dus niet te betekenen dat mensen geen partner hebben. Beide wijken hebben relatief minder alleenstaanden in vergelijking met Nederland. In Nederland is 38% alleenstaand in vergelijking met 13% voor Zilverkamp en 29% in Loovelden. Verder is het percentage (eenouder)gezinnen met kinderen in Loovelden (23%) relatief kleiner ten opzichte van Zilverkamp (48%).

Bron: CBS (2018)/Gemeente Lingewaard (2020)

Algemene kenmerken

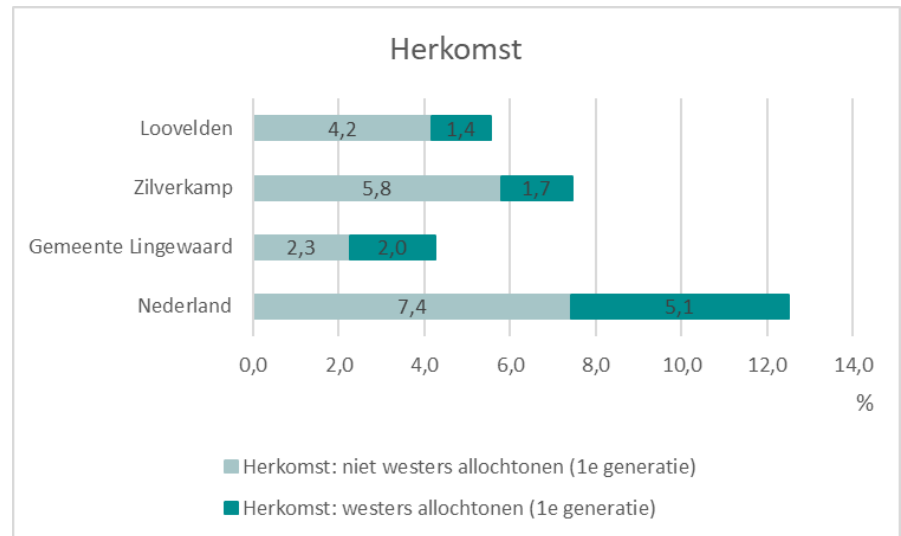
Herkomst (1^e generatie)

Het percentage allochtonen van de eerste generatie ligt voor de gemeente Lingewaard lager dan voor Nederland. In de gemeente Lingewaard is 2,3% een niet westerse allochtoon (eerste generatie) en 2,0% westerse allochtoon (eerste generatie). Voor zowel de wijk Loovelden als Zilverkamp ligt het percentage voor niet westerse allochtonen hoger en voor westerse allochtonen lager in vergelijking met de gemeente.

Sociaal economische status

De sociaal economische status van een wijk is afgeleid van een aantal kenmerken van de mensen die er wonen: hun opleiding, inkomen en positie op de arbeidsmarkt.

De sociaal economische status (SES) van postcode 6852, de wijken Loovelden en Zilverkamp bij elkaar genomen, scoort 'gemiddeld' ten opzichte van Nederland.

Bron: CBS (2019)/Gemeente Lingewaard (2020)

Bron: SCP (2017)

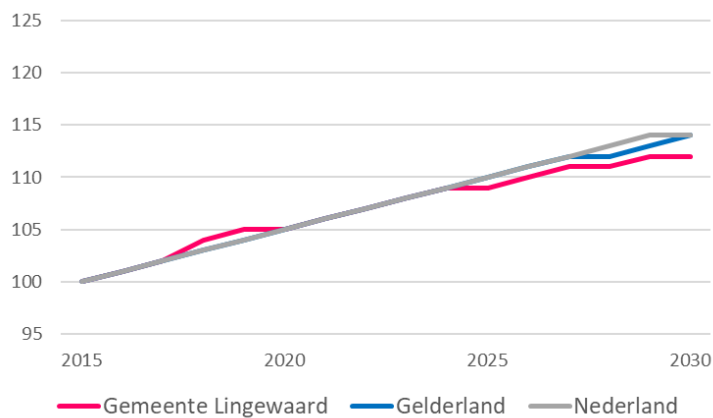
Zorggebruik

Vraag huisarts

De schatting van het gemiddeld aantal huisartsenconsulten (2016) is berekend op basis van gegevens van NIVEL Zorgregistraties eerste lijn (2013). Het gemiddelde van beide wijken samen (postcode 6852) is 4,2 consulten. Ter vergelijking, in de gemeente Lingewaard en in Nederland is het gemiddeld aantal consulten 4,4.

Trend in huisartscontacten

In zowel de gemeente Lingewaard, de provincie Gelderland als in Nederland wordt een stijging verwacht van het aantal huisartscontacten. De grafiek toont een index met basisjaar 2015 (100%). Bij ongewijzigd beleid wordt op basis van de verwachte demografische ontwikkelingen tussen 2019 en 2030 een toename van 7% verwacht van het aantal huisartscontacten in de gemeente Lingewaard.

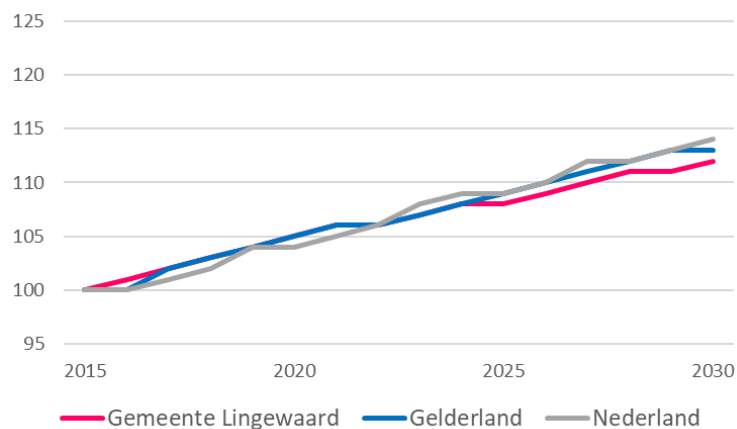

Bron: regiobeeld.nl

Trend in huisartscontacten; index uitgaande van basisjaar 2015

Trend in SEH-bezoeken

In zowel de gemeente Lingewaard, de provincie Gelderland als in Nederland wordt eveneens een stijging verwacht van het aantal SEH-bezoeken. De verwachting is dat deze stijging tussen 2019 en 2030 met 8% zal toenemen.

Bron: regiobeeld.nl

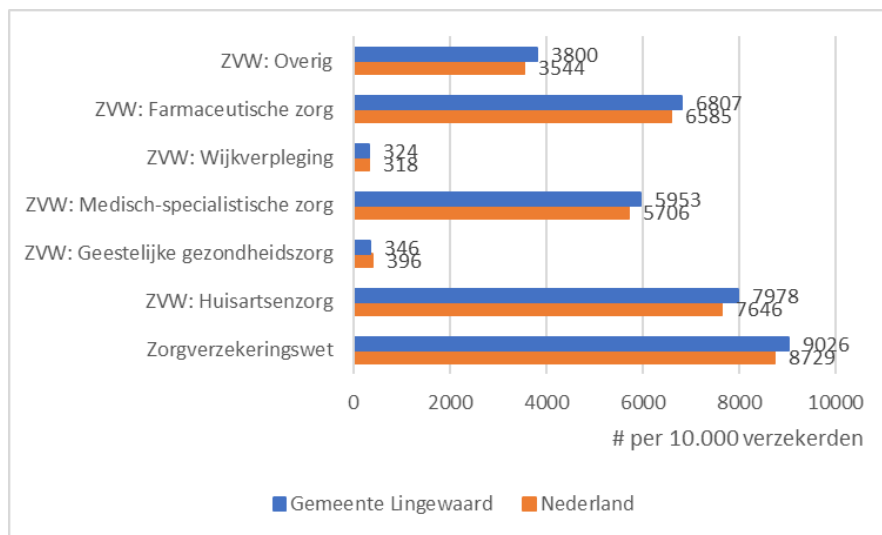
Trend in SEH-bezoeken; index uitgaande van basisjaar 2015

Zorggebruik

Zorgverzekeringswet

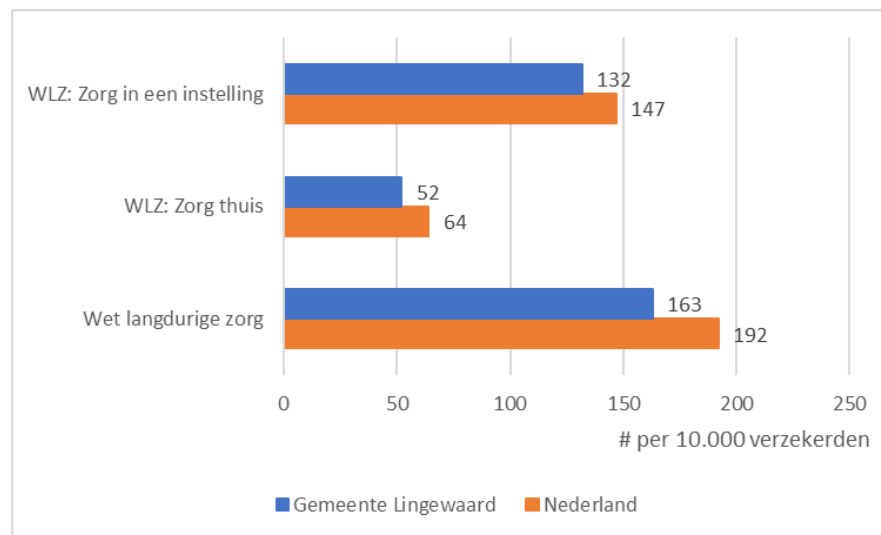
In onderstaande grafiek wordt het zorggebruik van de zorgverzekeringswet (ZVW) weergegeven. Het zorggebruik is weergegeven per 10.000 verzekerden. In de gemeente Lingewaard wordt meer gebruik gemaakt van de ZVW dan in Nederland. Dit geldt ook voor alle losse subcategorieën van de ZVW met als uitzondering de geestelijke gezondheidszorg. Hier wordt minder gebruik van gemaakt in vergelijking met Nederland.

Bron: waarstaatjegemeente.nl (2017)

Wet Langdurige Zorg

In onderstaande grafiek wordt het zorggebruik van de Wet Langdurige Zorg (WLZ) weergegeven. Het zorggebruik is weergegeven per 10.000 verzekerden. In de gemeente Lingewaard wordt minder gebruik gemaakt van de WLZ dan in Nederland. Dit geldt zowel voor WLZ zorg thuis als ook voor WLZ zorg in een instelling.

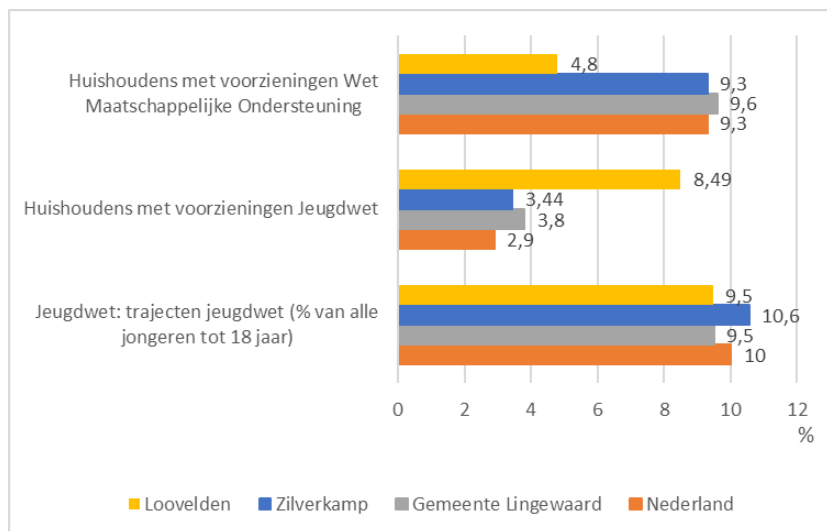
Bron: waarstaatjegemeente.nl (2017)

Zorggebruik

Sociaal domein

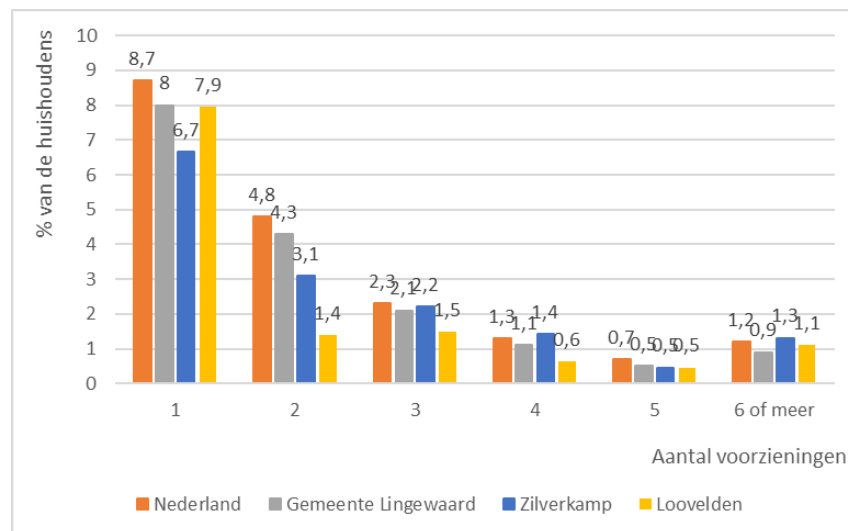
In onderstaande grafiek wordt het zorggebruik in het sociaal domein van de WMO en jeugdwet weergegeven. Dit is weergegeven voor het percentage huishoudens wat gebruik maakt van een voorziening. In de gemeente Lingewaard wordt per huishouden percentueel meer gebruik gemaakt van de voorzieningen in de WMO en jeugdwet dan in Nederland. In Loovelden wordt percentueel per huishouden meer gebruik gemaakt van de jeugdwet voorzieningen in vergelijking met Zilverkamp. Zilverkamp maakt daarentegen meer gebruik van de WMO voorzieningen. Het percentage jongeren tot 18 jaar dat gebruik maakt van de jeugdwet ligt voor Zilverkamp iets hoger.

Bron: waarstaatjegemeente.nl (2019)/Gemeente Lingewaard (2020)

Stapelings voorzieningen sociaal domein

In onderstaande grafiek wordt de stapeling van het gebruik van voorzieningen in het sociaal domein per huishouden weergegeven. Percentueel zijn er in Loovelden meer huishoudens die gebruik maken van één voorziening in het sociaal domein in vergelijking met Zilverkamp. In Zilverkamp zijn percentueel meer huishoudens die gebruik maken van twee of meer voorzieningen in het sociaal domein dan in Loovelden.

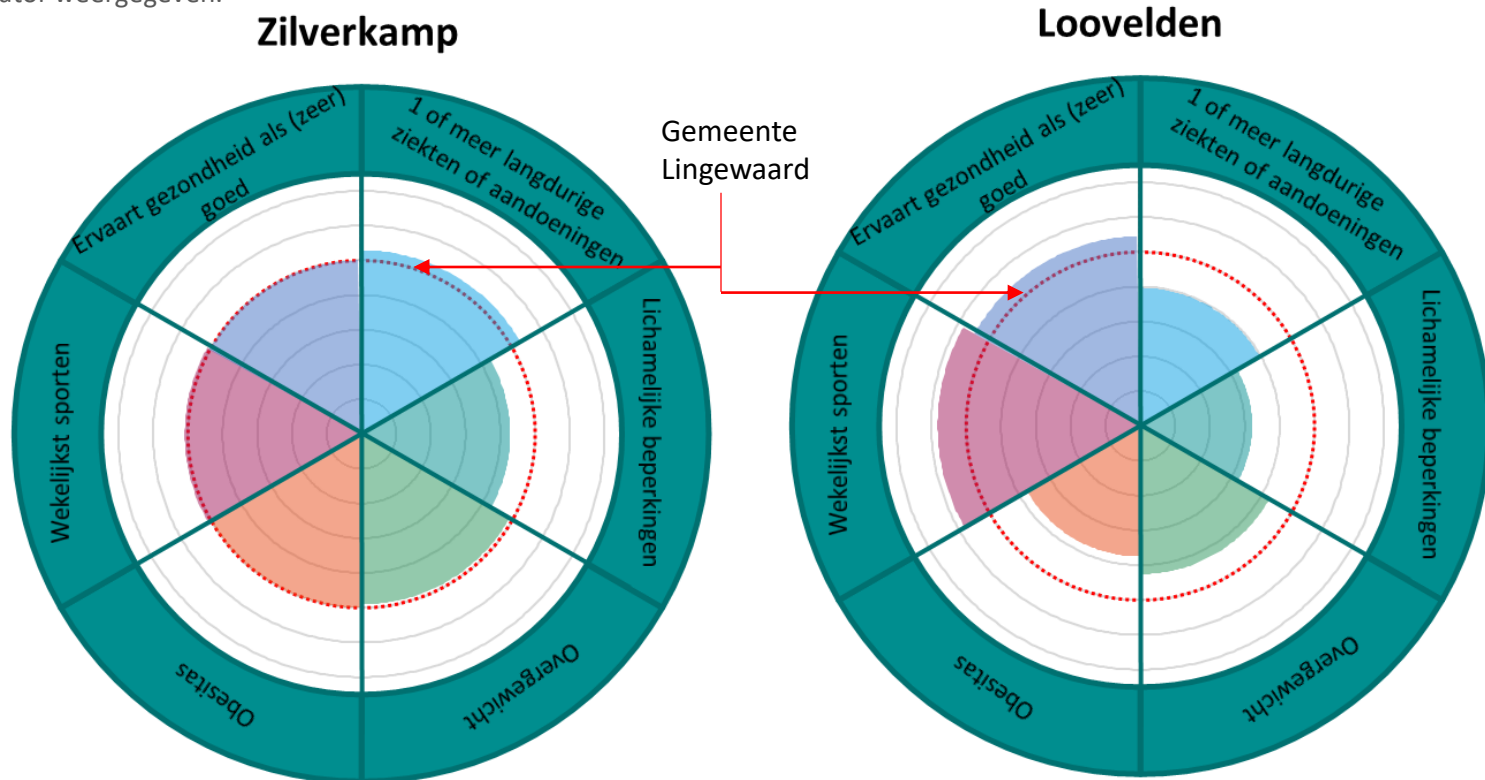
Bron: waarstaatjegemeente.nl (2019)/Gemeente Lingewaard (2020)

Lichaamsfuncties

In onderstaande figuren wordt voor een aantal indicatoren weergegeven hoe de wijken Loovelden en Zilverkamp ten opzichte van de gemeente Lingewaard scoren. De rode stippellijn geeft het gemiddelde van de gemeente Lingewaard weer. In het linker figuur is te zien dat de wijk Zilverkamp bijna gelijk is aan de gemeente voor de zes indicatoren. Percentueel is het grootste verschil te zien voor de indicator lichamelijke beperkingen. Dit komt relatief gezien minder voor in Zilverkamp. In het rechter figuur is te zien dat de wijk Loovelden voor de indicatoren wekelijks sporten en ervaart gezondheid als (zeer) goed percentueel hoger scoort in vergelijking met de gemeente. De andere vier indicatoren scoren percentueel lager dan de gemeente. Op de volgende pagina staan de precieze percentages per indicator weergegeven.

(Geëxtrapoleerd op basis van de Gezondheidsmonitor volwassenen 2016 van GGD'en, CBS en RIVM)

Lichaamsfuncties

	Langdurige ziekte of aandoening	Lichamelijke beperkingen	Overgewicht	Obesitas	Wekelijks sporten	Ervaren gezondheid
Zilverkamp	36%	12%	53%	16%	56%	78%
Loovelden	27%	9%	46%	12%	64%	85%
Gem. Lingewaard	34%	14%	54%	16%	55%	78%
Nederland	35%	16%	50%	15%	49%	75%

(Geëxtrapoleerd op basis van de Gezondheidsmonitor volwassenen 2016 van GGD'en, CBS en RIVM)

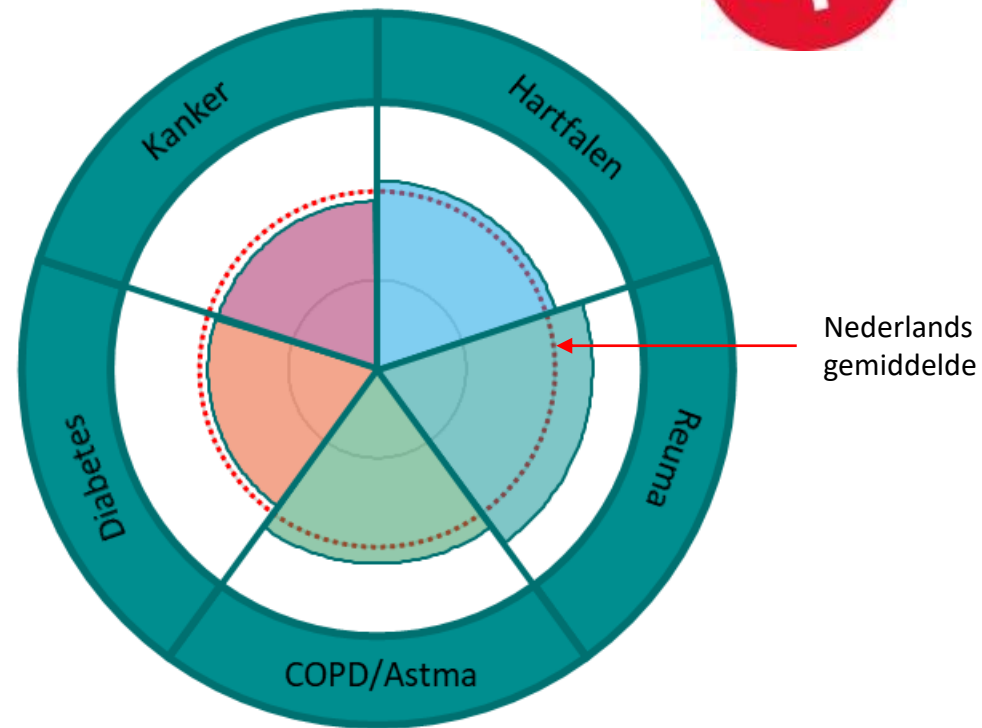
Lichaamsfuncties

Chronische aandoeningen

Voor vijf verschillende chronische aandoeningen is weergegeven hoeveel procent van de verzekerden deze aandoening heeft. Dit is afgeleid van het medicijngebruik. De top vijf van de met het medicijngebruik samenhangende aandoeningen is geselecteerd (Vektis, 2017).

In de figuur hiernaast is de gemeente Lingewaard vergeleken met Nederland. De rode stippellijn is het Nederlands gemiddelde. Voor reuma is te zien dat dit in de gemeente Lingewaard meer voorkomt dan in Nederland. Diabetes en kanker komen percentueel in de gemeente Lingewaard meer voor dan in Nederland.

In onderstaande tabel staat vermeld om hoeveel procent van de bevolking het per chronische aandoening gaat. In Lingewaard heeft 4,7% COPD/Astma ten opzichte van 4,3% in Nederland.

Bron: waarstaatjegemeente.nl (2017)

	Hartfalen	Reuma	COPD/Astma	Diabetes	Kanker
Gem. Lingewaard	3,7%	2,3%	4,7%	2,0%	3,3%
Nederland	3,5%	1,9%	4,3%	2,1%	3,5%

Bron: waarstaatjegemeente.nl (2017)

Mentaal welbevinden

Regie over het eigen leven

In de gemeente Lingewaard is het geschatte percentage mensen dat een matig of hoog gevoel van regie over het eigen leven heeft 92%. Dit percentage is gelijk aan Zilverkamp. Voor Loovelden is dit percentage hoger namelijk 94%.

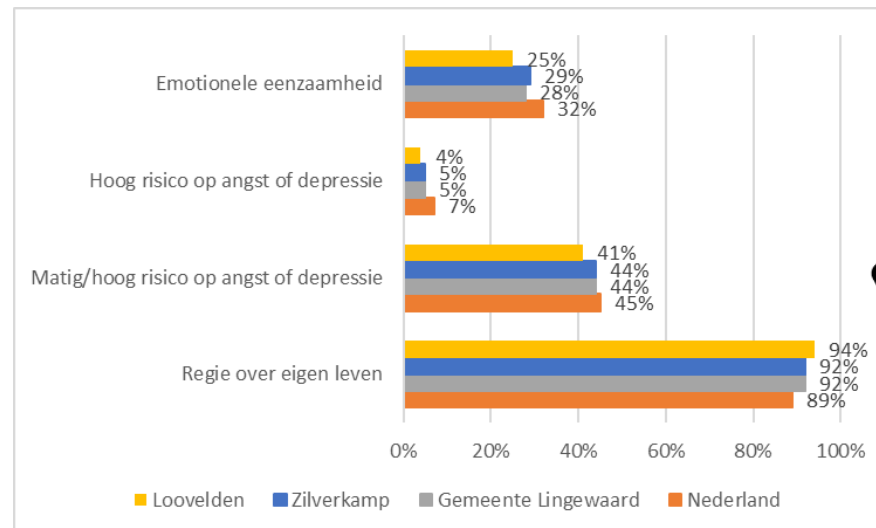
Emotionele eenzaamheid

Emotionele eenzaamheid wordt gedefinieerd als het ontbreken van een speciale intieme relatie/band, bijvoorbeeld het ontbreken van een partner of hartsvriend(in) (RIVM).

In de gemeente Lingewaard is het geschatte percentage mensen dat emotioneel eenzaam is lager dan het Nederlands gemiddelde. In Loovelden is 25% emotioneel eenzaam.

Risico op angststoornis of depressie

In de gemeente Lingewaard is het geschatte percentage mensen met een risico op een angststoornis of depressie 44%, dit ligt onder het Nederlands gemiddelde (45%). Dit is gelijk aan het percentage voor Zilverkamp. In Loovelden ligt dit percentage lager 41%. Het geschatte percentage mensen dat een hoog risico heeft is in Loovelden met 4% evenmin het laagst.

(Geëxtrapoleerd op basis van de Gezondheidsmonitor volwassenen 2016 van GGD'en, CBS en RIVM)

Zingeving

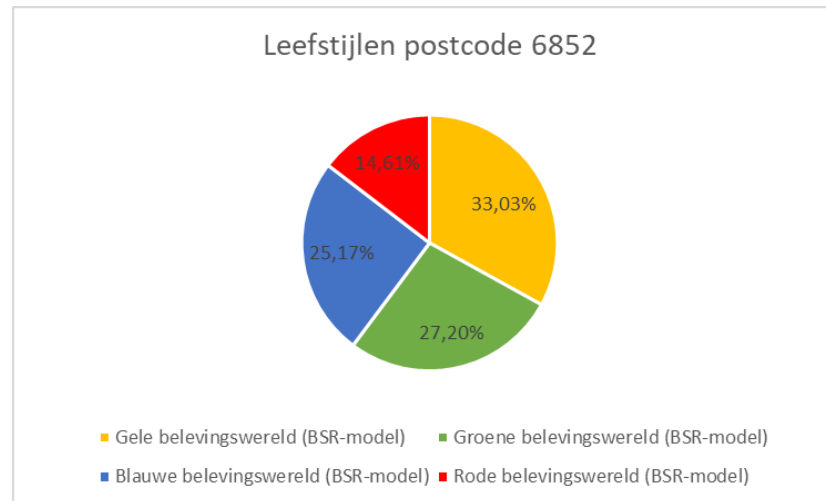

Rode belevingswereld

Mensen met een rode belevingswereld beschrijven zichzelf vaak als intelligent, eigenzinnig en zelfbewust. Zij hebben een vrije geest en vinden in het verlengde daarvan vrijheid en onafhankelijkheid erg belangrijk.

Gele belevingswereld

Mensen met een gele belevingswereld omschrijven zichzelf als spontaan, gezelligheidszoeker en zeer sociaal. Zij hebben vaak een breed sociaal netwerk waarin zij veel schakelen. Vanuit hun open extraverte houding leren zij vaak en gemakkelijk nieuwe mensen kennen.

Bron: SmartAgent BSR-model (2015)

Blauwe belevingswereld

Voor mensen met een blauwe belevingswereld staat presteren en controle centraal. Deze individualisten zijn in het algemeen zeer ambitieus en zien een succesvolle carrière als een belangrijk doel in het leven.

Groene belevingswereld

Mensen met een groene belevingswereld zijn eveneens groepsgericht, maar zijn meer naar binnen gericht (introvert) dan mensen uit de gele wereld. Men leidt een rustig leven en beweegt zich in een kleine kring van familie, vrienden en/of buren waarmee men intensieve contacten heeft.

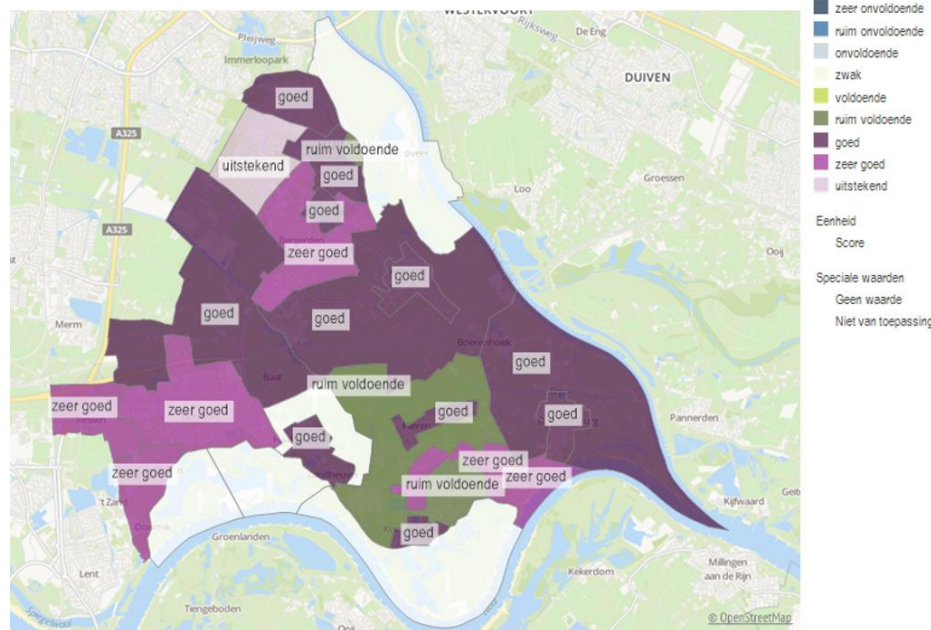

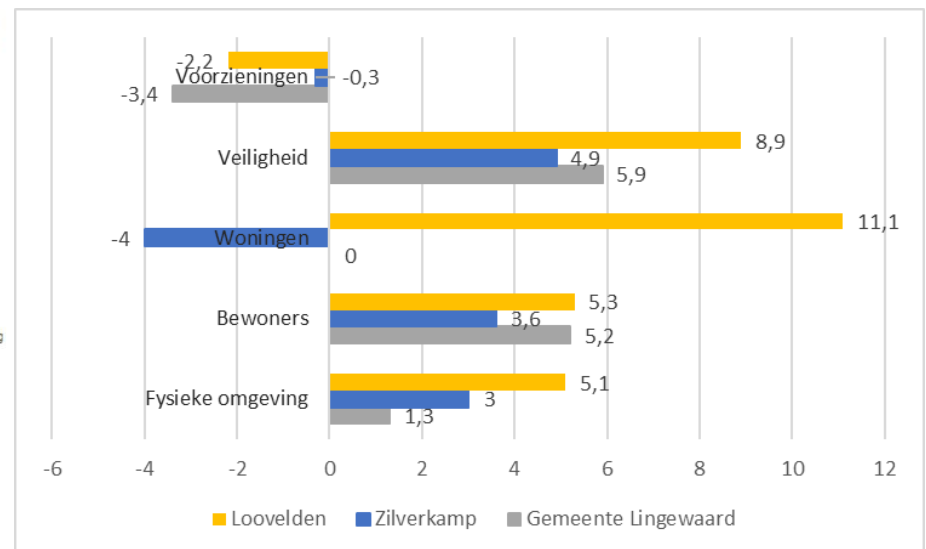
Kwaliteit van leven

Leefbaarheid

In de linker afbeelding is de totaal score van de Leefbaarometer weergegeven. Deze score is ten opzichte van het Nederlands gemiddelde. Loovelden scoort uitstekend en Zilverkamp goed ten opzichte van het Nederlands gemiddelde. Deze totaal score is een samenvoeging van de score op de thema's voorzieningen, veiligheid, woningen, bewoners en fysieke omgeving. Deze scores zijn in de rechter grafiek weergegeven. De score voor de gemeente Lingewaard voor het thema 'woningen' is gelijk aan het Nederlands gemiddelde. Hier is ook de grootste spreiding van de thema's te zien tussen de wijken Loovelden en Zilverkamp.

Bron: Leefbaarometer (2018)

Bron: Leefbaarometer (2018)

Kwaliteit van leven

Moeite met rondkomen

In de gemeente Lingewaard heeft 15% moeite met rondkomen. Dit is lager dan het Nederlands gemiddelde (19%). In Loovelden ligt dit percentage lager (13%) en in Zilverkamp hoger (17%).

Huishoudens met bijstandsuitkering

In Nederland heeft 5,5% van het totaal aantal huishoudens een bijstandsuitkering. Dit is gebaseerd op de Wet Werk en Bijstand (t/m 2014) en op de Participatiewet (vanaf 2015). Uit de gegevens van de gemeente Lingewaard blijkt dat 2,86% van de huishoudens in Zilverkamp gebruik maakt van een uitkering in het sociaal domein. Voor Loovelden gaat het dan om 0,55%.

	Moeite met rondkomen	Huishoudens met voorziening uitkering sociaal domein	Huishoudens met bijstandsuitkering
Zilverkamp	17%	2,86%	-
Loovelden	13%	0,55%	-
Gem. Lingewaard	15%	-	2,5%
Nederland	19%	-	5,4%

(Geëxtrapoleerd op basis van de Gezondheidsmonitor volwassenen 2016 van GGD'en, CBS en RIVM)

Meedoen

Vrijwilligerswerk

Gemiddeld doet 3 op de 10 Nederlanders vrijwilligerswerk. Dit geldt zowel voor de gemeente Lingewaard als ook voor de wijken Loovelden en Zilverkamp.

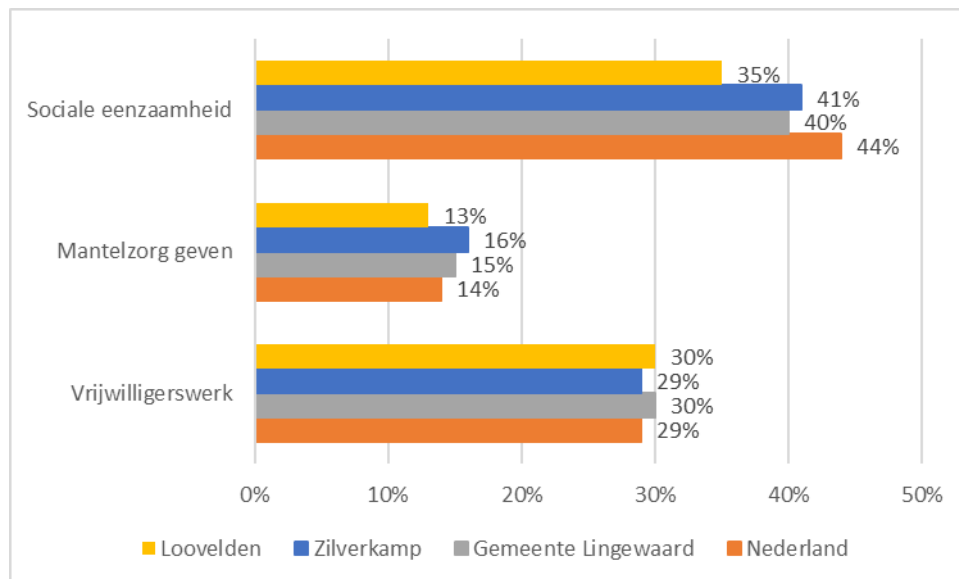
Sociale eenzaamheid

Sociale eenzaamheid wordt gedefinieerd als het ontbreken van een ondersteunend netwerk/ondersteunende contacten (RIVM). In Nederland voelt 44% zich sociaal eenzaam. Voor zowel de gemeente Lingewaard als de wijken Loovelden en Zilverkamp is dit percentage lager.

Mantelzorg geven

Bij deze indicator gaat het om iemand die minimaal 8 uur per week en/of langer dan 3 maanden mantelzorg verleent (RIVM). In Loovelden (13%) ligt dit percentage iets onder het Nederlands gemiddelde (14%). In Zilverkamp verleent 16% van de inwoners mantelzorg.

(Geëxtrapoleerd op basis van de Gezondheidsmonitor volwassenen 2016 van GGD'en, CBS en RIVM)

Meedoen

Inwoners met betaald werk

In Nederland verricht 67,2% van de inwoners tussen de 15 en 75 jaar oud betaald werk. In de gemeente Lingewaard gaat het om 68,5% inwoners tussen de 15 en 75 jaar oud wat betaald werk verricht.

Voortijdige schoolverlaters

Bij deze indicator gaat het om leerlingen tussen de 12 en 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat. In Nederland verlaat 2% van de jongeren voortijdig het onderwijs. Voor de gemeente Lingewaard is dit 1,6%.

	Inwoners met betaald werk 2018	Voortijdige schoolverlaters (VO+MBO) 2017
Gem. Lingewaard	68,5%	1,6%
Nederland	67,2%	2%

Bron: waarstaatjegemeente.nl

Dagelijks functioneren

Mantelzorg ontvangen (65+)

In Zilverkamp zijn relatief gezien de minste 65-plussers die mantelzorg ontvangen, namelijk 9%. In Loovelden ontvangt 17% van de 65-plussers mantelzorg.

Roken

In Nederland rookt 22% van de bevolking. Dit is relatief meer in vergelijking met de gemeente Lingewaard (18%) en de wijken Loovelden (17%) en Zilverkamp (19%).

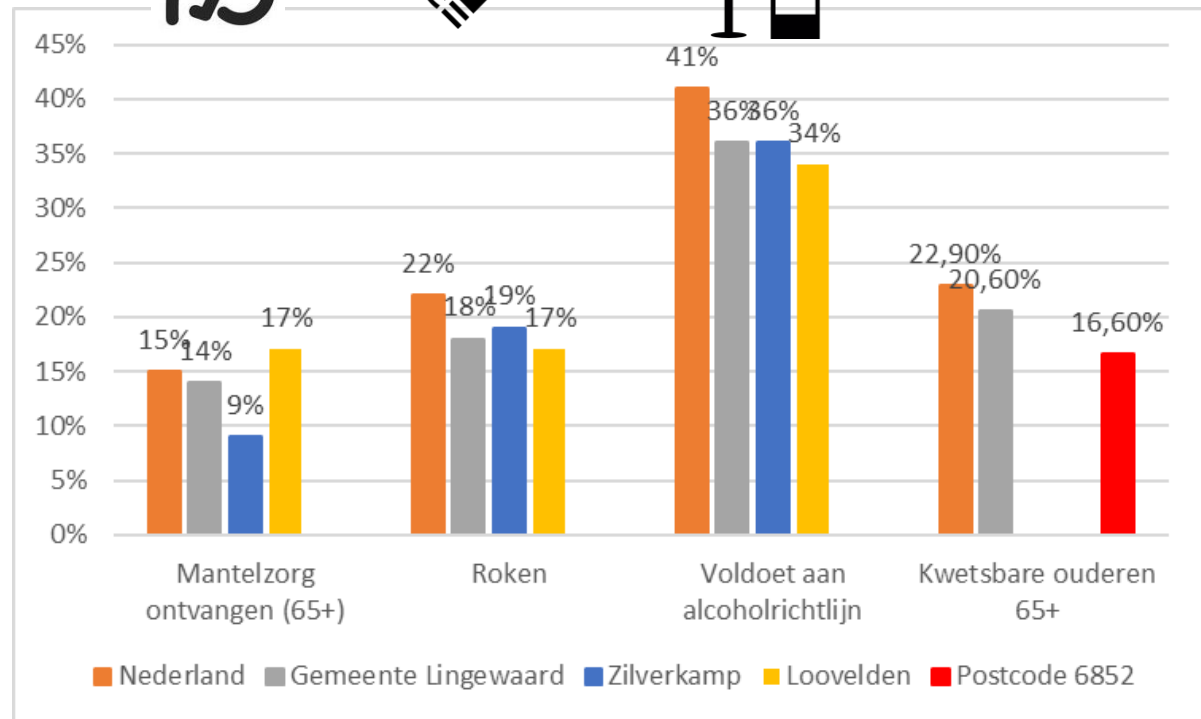
Voldoet aan alcoholrichtlijn

Met 'voldoet aan alcoholrichtlijn' wordt bedoeld: het percentage personen van 19 jaar en ouder dat geen of maximaal één glas alcohol per dag drinkt (RIVM). De gepresenteerde cijfers geven geen inzicht in incidenteel alcoholgebruik en hoeveel er gedronken wordt.

In Nederland voldoen relatief gezien meer mensen aan de alcoholrichtlijn dan in de gemeente Lingewaard en de wijken Loovelden en Zilverkamp.

Kwetsbare 65-plussers

In het postcodegebied 6852, de wijken Zilverkamp en Loovelden samen genomen, is 16,6% van de 65-plusser kwetsbaar. Dit ligt is relatief lager dan het gemiddelde van Nederland en de gemeente.

(Geëxtrapoleerd op basis van de Gezondheidsmonitor volwassenen 2016 van GGD'en, CBS en RIVM)

voor duurzame samenwerking in zorg en welzijn

Naam auteur: Janiek Hanken

Functie: adviseur

Telefoonnummer: 06 – 16113221

E-mailadres: janiek.hanken@procoop.nl